
QST de PI4GAZ/A, PI4GAZ/A, PI4GAZ/A
Afdelingsstation van de VERON in Gouda, R17, JO22IA
Uitgezonden door PA0POS vanuit Haastrecht, JO21JX
Frequentie: 145.475 Mhz, 11.45 uur lokale tijd
Zendsnelheid: 50 baud (normal)
Aflevering no.: 136, 6 oktober 1991

Afdelingsnieuws:

In de convocatie zit een tikfout. Er staat dat er verkoping is de datum 22 oktober, dit moet echter 15 oktober zijn. Wilt u dit in uw convo veranderen, indien nodig ook in uw agenda.

Alle uitgeschreven bijeenkomsten vangen aan om 20.00 lokale tijd. Het adres luidt: Wilde Wingerdlaan 259 te Gouda.

Zelfgemaakte tv-ontvanger in 1948:

In de Philips Koerier van 26 september 1991 staat een artikel opgenomen die gaat over de eerste experimentele tv uitzendingen in 1948. Een van die gedreven radio en tv amateurs was Harry B. (oud medewerker van Philips en nu gepensioneerd) indertijd werkzaam als filiaalchef in Groningen bij de betreffende firma.

In dit artikel wordt een enthousiast verslag gegeven over de zelfbouw activiteiten van die groep en de eerste ontvangst van de experimentele tv uitzendingen van Philips. Dat het in die tijd iets bijzonders was kon men afleiden uit het feit dat de Groningers ook uitgenodigd werden om in Utrecht amateur televisie te laten zien, men liep dus duidelijk in Groningen voorop.

Op 30 november lukte het OM Harry om in zijn eigen huis de eerste tv-beelden, van de lichttoren (Philips gebouw in Eindhoven) te ontvangen. Van deze opname is toen een foto gemaakt. Dat sinds die tijd de tv techniek in een stroomversnelling is geraakt mag voor een ieder van ons heden ten dage duidelijk zijn.

Dit artikel is hierboven in zeer verkorte vorm weergegeven en is afkomstig van Henk, PA3BAX.

Problemen Hubble Space Telescope:

De Hubble Space Telescope (HST) stond na zijn lancering in april 1990 al snel volop in de belangstelling van de media. Helaas was de reden hiervoor niet het wetenschappelijke potentieel van deze 'ruimtekijker', maar juist problemen die de HST ervan weerhielden zijn potentieel ten volle te kunnen benutten.

Na de lancering bleek namelijk dat tijdens de produktie van de spiegels voor de kijker een fout was gemaakt: de hoofdspiegel was bijna perfect glad geslepen, maar wel in de verkeerde vorm... Het gevolg is nu dat lichtstralen die de spiegel op verschillende punten treffen, niet worden weerkaatst naar een bepaald brandpunt, maar verschillende brandpunten hebben, dit verschijnsel wordt sferische aberratie genoemd.

Na de ontdekking van de sferische aberratie werd al snel een onderzoekscommissie ingesteld die moest uitzoeken waar in het

slijpproces van de spiegel de fout was gemaakt. Het bleek dat een instrument waarmee de vorm van de hoofdspiegel gecontroleerd kon worden, verkeerd was geconstrueerd. De slijpfout was uiteraard niet meer te herstellen, maar de uitkomst van het onderzoek maakte het wel mogelijk om met behulp van computers te compenseren voor de aberratie. Zo bereikt de HST nu toch een grote scherpte, al moeten hiervoor wat concessies gedaan worden.

De HST is nu niet in staat om erg zwakke objecten waar te nemen, omdat door de verstrooiing ten gevolge van de aberratie de lichtsterkte in de telescoop nog verder afneemt. Bij helderder objecten moet men de belichtingsduur vergroten, soms tot 5 maal. De HST heeft desondanks verbluffend scherpe opnamen opgeleverd, en is nu in elk geval ten dele de 'ontdekkingsmachine' die aan de Amerikaanse belastingbetalers werd beloofd.

Naast de sferische aberratie had men met nog enkele problemen te kampen in het HST project. Bij het passeren van de terminator (dag/nacht grens) zetten metalen delen in de constructie van de zonnepanelen uit, waardoor deze gaan 'klapperen', wat mogelijk metaalmoeheid kan gaan veroorzaken. Het betekent ook dat de telescoop hierdoor korte tijd niet nauwkeurig kan worden gericht. En dat richten levert mogelijk binnenkort nog meer problemen op...

Voor de standregeling beschikt de HST over een zestal gyroscopen (of gyro's), waarvan er volgens het oorspronkelijke ontwerp vier nodig zijn om de telescoop nauwkeurig te kunnen richten, twee andere moeten dienen als reserve.

Hoewel de geplande levensduur van de gyro's 14 jaar was, begaf gyro 6 het in december 1990 en in juli dit jaar gaf ook gyro 4 de geest. Beide defecten waren volgens de ruimtevaart organisatie NASA te wijten aan de gevolgen van kosmische straling.

Sinds het uitvallen van no. 4 werd gewerkt met slechts drie gyroscopen, e e n dus in reserve: verbazingwekkend genoeg werkte de HST op deze manier zelfs beter. Nu gyro 5 echter veel meer stroom verbruikt dan gepland, waarschijnlijk vanwege vuil in het mechanisme ervan, is weer overgegaan op 4 gyroscopen. Naar verwachting zal nummer 5 het nog een jaar uithouden.

Al snel na de ontdekking van de sferische aberratie werden er plannen gesmeed voor een reddingsmissie in 1993, waarbij corrigerende optica zou moeten worden aangebracht: lensjes die, eenmaal aangebracht in de lichtweg van de telescoop, moeten compenseren voor de sferische aberratie, waardoor de theoretische scherpte van de HST alsnog moet worden bereikt.

Mogelijk zal deze maand nog besloten worden om eerder een reddingsmissie te sturen, eventueel volgend jaar al. Hoewel de corrigerende optica dan nog niet klaar zal zijn, en ook verbeterde zonnepanelen nog tot eind '92 op zich laten wachten, zouden enkele van de gyroscopen wel vervangen kunnen worden.

Mocht dit dan niet gebeuren, dan kan de ruimte telescoop met zijn zonnepanelen niet meer goed gericht worden, en kunnen de instrumenten door een stroomtekort onherstelbaar beschadigd raken. Als de vlucht wel plaats vindt, is het nog maar de vraag of de NASA zich een tweede reddingsmissie kan veroorloven voor het oplossen van de overige problemen.

DX info:

-Volgens OH2BH is de Finse DX-peditie in Albanie inmiddels QRV op 50 MHz.

-5V7JG is tot januari QRV op 6 meter vanuit Lome (JJ06PE) met een FT 736R en een 5 elements Tonna. De kans hem te treffen is het grootst in het week-end overdag. De operator is FJ2D. QSL via F6AJA.

-Alle QSL voor 7Q7's kunnen worden gestuurd naar P.O.Box 2907, Blantyre, Malawi. Dit is het adres van 7Q7JL.

-Vanaf oktober zullen 5H3RA en 9J2MK op 6 meter in de lucht komen.

Bron: VHF bulletin nr.36, 4 oktober 1991

DX-nieuws:

D2-Angola

LZ2DF rapporteerde dat de D2ACA operatie opnieuw is uitgesteld tot eind oktober.

TL-Centraal Afrika

Tot midden november is F6ESG nu actief als TL8CP. Hij werkt om en nabij 21190 kHz rond 16.00 UTC en evenzo in CW tijdens de avonduren. QSL via F6ESG.

8R-Guyana

Een Britse groep zal gaan werken vanuit Guyana tussen 24 oktober en 1 november. De Britse groep is daar om te werken aan een telecom project. G4SMC, G4CCZ en G4CVI zullen als call .../8R1 gebruiken. Activiteiten op alle banden, nadrukkelijk zal men op 6 meter aanwezig zijn. Men brengt een baken in de lucht op 50.100 MHz. QSL via G4SMC. Thans is G4AAL/8R1 actief, hij vraagt om de QSL kaarten naar zijn homecall te sturen. Je kunt hem dagelijks tijdens de avonduren vinden rond 28023 of 21023 kHz.

4S7-Sri Lanka

JJ1VKL/4S7 zal actief zijn op 160 meter tussen 1820 en 1835 kHz.

XU-Cambodja

JA1NUT, JH0FBH en JH1OJU zullen tussen 10 en 16 oktober vanuit Cambodja actief zijn. Roepnamen zullen nu nog niet bekend worden gemaakt dit om piraterij tegen te gaan. Zij zullen op alle banden werken, echter speciaal in de CW banden.

YA-Afghanistan

Jacky, F2CW, heeft nu de call YA2CW. Hij is het laatst gehoord op zaterdag op 14195 om 20.00 UTC. Vermoedelijk ook gedeeltelijk CW activiteit.

GJ-Jersey

DL2MGZ, DL8NBE, DL6NCY en DL3NBL zijn tussen 15 en 21 oktober actief op alle banden met de call GJ/...(eigen call).

GU-Guernsey

Na de GJ operatie gaat dezelfde Duitse groep naar Guernsey met

de roepnaam GU/... Men is dan van 22 tot 31 oktober actief.

T2-Tuvalu

T20WW is NW3W, leeft voor enige maanden op Tuvalu. Hij vraagt QSL naar zijn homecall te sturen.

A2-Botswana

Stations in Botswana zullen hun 25 jarige onafhankelijkheid vieren met een speciale prefix A25 en A26 gedurende de maanden september en oktober.

Bron: DXPRESS nr.37, 27 september 1991

JX-Jan Mayen

-LA9EHA zal deze maand met de roepnaam JX9EHA actief zijn tot april van het volgende jaar. QSL via LA2T.

-JX3EX zal in oktober QRT gaan.

ZA-Albanie

Flinke activiteiten de laatste weken vanuit Albanie laten ZA1A, ZA1AQ en ZA1HA zien en horen, de laatste twee geleid door Hongaarse teams. Zo ook de training van de lokale Ham's dueren voort. ZA1TAA, ZA1TAB (Geni) en ZA1TAC (Niko) waren actief in CW en SSB, onder leiding van OH2BH. I5FLN zal de groep van ZA1A bij elkaar brengen rond 3 oktober om met RTTY te werken. Gedurende de tweede week van deze operatie was het ook toegestaan om op 80, 160 en de WARC banden te werken.

ZA1A zal op 7 oktober QRT gaan. De Hongaren zullen QRV blijven tot het einde van deze maand.

5V-Togo

Gerard, F2JD, is nu als 5V7JG actief. QSL via F6AJA.

Bron: DXPRESS nr.38, 4 oktober 1991

Tot zover het RTTY bulletin van PI4GAZ, het station van de VERON afdeling Gouda. Bulletin editors: PA0POS en PE1NNH. Operator Piet PA0POS.

Kopij kan worden gestuurd naar P.C. v.d. Post, Spechtstraat 18, 2851 VL Haastrecht. Ook kan men via packet radio een bericht achterlaten in de mailbox PI8UTR.

Alle zend- en luisteramateurs een prettige zondag gewenst, en veel plezier met de hobby.

nnnn

□